

Zkoušení ovsa setého pro SDO

V roce 2019 bylo pro Seznam doporučených odrůd (SDO) zkoušeno devět odrůd ovsa setého na devíti lokalitách. Výnosy zrna byly tak jako u jiných druhů obilnin ovlivněny průběhem počasí. Květnové deště měly příznivý vliv na růst a vývoj rostlin. Ovšem v následujících měsících na některých lokalitách srážkový deficit přetrvával.

Nejvíce se vliv počasí projevil na výnosu zrna v Jaroměřicích nad Rokytnou, Vysoké u Příbrami a Horažďovicích. Na poslední zmiňované lokalitě byl pokus vlivem sucha velmi nevyrovnaný, a proto výsledky nemohly být zařazeny do celostátního průměru. I v pokusech s ovsem se na některých zkušebních stanicích objevili hraboši. Poškození bylo většinou malé a neovlivnilo konečný výsledek, kromě pokusu v Pustých Jakartcích, kde se hraboši vyskytovali ve větší míře a tento pokus nebyl zařazen do průměru ročníku.

S potěšením lze konstatovat, že loňský ročník přál odrůdám českého původu, které v minulých letech vykazovaly průměrný nebo podprůměrný výnos.

SDO pro rok 2020

Obdobně jako v jiných zemích Evropské unie jsou i v České republice vytvářeny Seznamy doporučených odrůd hlavních polních plodin, jejichž cílem je:

- usnadnit uživatelům orientaci v širokém sortimentu nabízených odrůd a
- poskytnout pěstitelům a zpracovatelům objektivní a nezávislé informace o odrůdách a jejich vhodnosti pro pěstební podmínky České republiky.

Seznam obsahuje popisy registrovaných odrůd ovsa setého, které vykazaly v půdně-klimatických podmínkách České republiky velmi dobré výsledky v rámci registračních zkoušek a následně v systému zkoušení pro seznam doporučených odrůd.

Oves je druhou nejpěstovanější jarní obilninou Foto David Bouma

Pěstitelé by měli využívat odrůdy uvedené v seznamu, pokud nemají důkazy či zkušenosti, že jiná odrůda je pro jejich konkrétní stanovištní a pěstební podmínky vhodnější.

Hodnocení odrůd

Odrůdy ovsa setého jsou nejprve hodnoceny v rámci registračních pokusů Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ). Po úspěšném ukončení těchto zkoušek může udržovatel nebo zmocněný zástupce podat žádost o zařazení odrůdy do zkoušek pro Seznam doporučených odrůd.

Nově registrované odrůdy mohou být zařazeny do seznamu jako předběžně doporučené na základě minimálně tříletých zkoušek. Doporučené mohou být odrůdy na základě výsledků minimálně čtyřletých zkoušek.

Hodnocení uvedených odrůd vychází z výsledků pokusů prováděných v letech 2016–2019 na zkušebních stanicích ÚKZÚZ a zkušebních místech spolupracujících organizací. Zkoušení probíhá podle jednotné metodiky a pokusy jsou pravidelně kontrolovány pracovníky Národního odrůdového úřadu ÚKZÚZ.

Výnos zrna, odolnost proti poléhání, odolnost proti napadení rzivostí ovsa (rzi ovesnou) a odolnost proti napadení komplexem listových skvrnitostí jsou výchozí kritéria pro hodnocení odrůd ovsa setého.

Doporučené odrůdy

Aspen

Polopozdní odrůda. Rostliny jsou středně vysoké až nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké, barva pluchy žlutá, pluchatost středně vysoká až nízká. Předností je vysoký výnos čistých obilíků. Výrazná pěstitelská rizika nemá

Udržovatel: Saatzeit Bauer GmbH & Co. KG, Německo

Významné hospodářské vlastnosti odrůd ovsa setého (ÚKZÚZ, 2016–2019)

Kategorie doporučení	Jednotka	Průměr standardních odrůd (t/ha)	Aspen	Bingo	Kertag	Korok	Ozon	Poseidon	Sagar	Tim	Atego
Výnos zrna	%	6,79	102	97	97	98	100	100	99	98	97
Výnos „čistých obilíků“	%	5,05	104	102	98	96	99	101	101	100	97
Metání – rozdíl od odrůdy Korok ve dnech			1	–1	0	69	1	2	0	–2	0
Zralost – rozdíl od odrůdy Korok ve dnech			1	0	0	119	0	1	1	–1	0
Počet lat na m ²	ks/m ²		478	490	487	465	473	470	489	530	501
Délka rostlin	cm		96	102	98	99	98	95	97	97	96
Odolnost proti poléhání	9–1		7	7	7	5	6	7	7	6	7
Odolnost proti chorobám	9–1										
Komplex listových skvrnitostí			6	6	6	6	6	6	6	6	6
Rzivost ovsa (rez ovesná)			8	8	7	7	7	7	7	7	6,5
Padlí ovsa (padlí travní na listu)			8	8	7	8	8	7	6	7	6
Objemová hmotnost	kg/hl		52	48	51	52	51	49	52	51	51
Pluchatost	%		24	23	25	27	27	25	24	24	25
Podíl nad sítem 1,8 mm	%		99	99	99	99	99	99	99	99	99
Hmotnost tisíce zrn	g		38	38	36	36	38	39	35	37	34
Obsah dusíkatých látek v sušině	%		12,9	12,2	12,9	13,6	13,1	12,7	12,8	13,2	13,1
Výtěžnost na prům. loupáče	%										
– ovesná rýže			49	55	51	49	52	54	49	56	51
– ovesná drť			19	15	15	17	14	14	19	14	16
– celkem			68	69	66	66	66	68	68	69	67
Množitelkové plochy 2019 (%; E + C1)			0,7	4,7	16,7	25,0	–	17,9	–	4,0	16,1
Rok registrace			2018	2015	2012	2011	2014	2013	2014	2016	2002

Vysvětlivky: Relativní výnosy jsou vztaženy k průměru standardních odrůd Poseidon a Ozon. Bodové hodnocení: 9 = nepoléhavá, odolná proti napadení, 1 = zcela poléhavá, náchylná k napadení. Čistě obilky – výnos zrna po odpočtu procenta pluch. Ovesná rýže – vylopané obilky na průmyslové loupáče použitelné pro výrobu ovesných vloček. Ovesná drť – podíl mechanicky porušených (rozdrčených) obilíků při zpracování na průmyslové loupáče. Kategorie rozmnožovacího materiálu: E = elita C1 = certifikované osivo.

Zástupce v ČR: OSEVA PRO, s. r. o.
Registrace: 2019

Bingo^{CPG}

Středně raná odrůda. Rostliny vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké, barva pluchy žlutá, pluchatost nízká. Rizikem je nízký výnos zrna a nízká objemová hmotnost.

Udržovatel: Hodowla Roslin Strzelce, Sp. z o. o, Polsko

Zástupce v ČR: OSEVA UNI,
a. s.
Registrace: 2015

Kertag^{PO}

Středně raná odrůda. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, barva pluchy žlutá, pluchatost středně vysoká. Rizikem je nízký výnos zrna.

Udržovatel: SELGEN, a. s.
Registrace: 2012

Korok^{PO}

Středně raná odrůda. Rostliny středně vysoké. Zrno středně velké, barva pluchy žlutá, pluchatost vysoká. Rizikem je nízký výnos čistých obilíků a menší odolnost proti poléhání.

Udržovatel: SELGEN, a. s.
Registrace: 2011

Ozon^{CPG}

Polopozdní odrůda. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké, barva pluchy žlutá, pluchatost vysoká. Výrazná pěstitelská rizika nemá.

Udržovatel: NORDSAAT Saatzeit GmbH, Německo
Zástupce v ČR: SAATEN-UNION CZ, s. r. o.
Registrace: 2014

Poseidon^{CPG}

Polopozdní odrůda. Rostliny nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké, barva pluchy žlutá, pluchatost středně vysoká. Výrazná pěstitelská rizika nemá.

Udržovatel: NORDSAAT Saatzeit GmbH, Německo
Zástupce v ČR: SAATEN-UNION CZ, s. r. o.
Registrace: 2013

Sagar^{CPG}

Středně raná odrůda. Rostliny středně vysoké až nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno malé, barva pluchy žlutá, pluchatost středně vysoká až nízká. Výrazná pěstitelská rizika nemá.

Udržovatel: SELGEN, a. s.
Registrace: 2014

Tim^{CPG}

Středně raná až raná odrůda. Rostliny středně vysoké až nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, barva pluchy žlutá, pluchatost středně vysoká až nízká. Předností je vysoká výtěžnost ovesné rýže. Výrazná pěstitelská rizika nemá.

Udržovatel: Saatzeit Bauer GmbH & Co. KG, Německo
Zástupce v ČR: SOUFFLET AGRO, a. s.
Registrace: 2016

Ostatní odrůdy

Atego^{CPG}

Středně raná odrůda. Rostliny středně vysoké až nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno malé, barva pluchy žlutá, pluchatost středně vysoká. Rizikem je nízký výnos zrna a čistých obilíků.

Udržovatel: SELGEN, a. s.
Registrace: 2002
PO – udělena ochranná práva k odrůdě podle zákona č. 408/2000 Sb.
CPG – udělena odrůdová práva Společností (nařízení Rady (ES) 2100/94)

Ing. Olga Dvořáčková
ÚKZÚZ

Poptávka sladoven roste:

JEČMEN JARNÍ

MANTA

- ✓ Vysoký výnos
- ✓ Pevné zdraví
- ✓ Mimořádná kvalita

MANTU ze sklizně 2020 vykupují:

- ✓ PLZEŇSKÝ PRAZDROJ
 - ✓ RADEGAST NOŠOVICE
 - ✓ ČESKOMORAVSKÉ SLADOVNY
 - ✓ DRUŽINA spol. s r. o. TÁBOR
 - ✓ Sladovna a Pivovar Ferdinand
 - ✓ Sladovna Kolín
- a další...

Kvalitní certifikované osivo k dostání u všech významných osivářských firem.

SAATEN-UNION CZ s.r.o.
tel.: 541 22 11 75
www.saaten-union.cz

**SAATEN
UNION**
Züchtung ist Zukunft